



SVENLJUNGA
KOMMUN

modell

plan

Biblioteksplan 2016-2019

policy

program

regel

riktlinje

rutin

strategi

taxa

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Beslutandedatum: 2016-09-12 § 120

Ansvarig: Kulturchefen

Revideras: Vid behov

Följas upp: Årligen



Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Utvärdering av nuvarande biblioteksplan	3
Biblioteksverksamhetens uppdrag	3
Beskrivning av biblioteksverksamheten i Svenljunga kommun	4
Samarbeten.....	4
Intrakommunala samarbeten.....	5
Socialförvaltningen	5
Barn- och utbildningsförvaltningen	6
Arbetsmarknad och Integrationsenheten/ Kommunstyrelseförvaltningen	6
Biblioteket som	6
Den demokratiska mötesplatsen	6
Det lärande biblioteket.....	7
Det läsfrämjande biblioteket.....	7
Det mångspråkiga biblioteket	7
Det digitala biblioteket	7
Biblioteket som kulturarena	7

Inledning

Svenljunga kommuns biblioteksplan gäller för all kommunal biblioteksverksamhet såsom folkbibliotek, skolbibliotek, biblioteksverksamhet riktad mot förskola, grundskola, vuxenutbildning, vård, stöd och omsorg. Den utgår ifrån artikel 19 i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, FN:s barnkonvention, UNESCO:s skol- och folkbiblioteksmanifest, bibliotekslagen, skollagen, Regional biblioteksplan Kultur i Väst, 2016-2019, Västra Götalands regionala kulturplan 2016-2019, verksamhetsplan för skolbibliotek i Svenljunga kommun, visionen för Svenljunga kommun och från inriktningsbeslut i Verksamhetsplan 2016-2018. Biblioteksplanen beskriver den riktning biblioteksverksamheten ska ha fram till och med 2019. Under kommande år skall Kungliga biblioteket utarbeta en nationell biblioteksstrategi.

Biblioteksplanen för Svenljunga kommun kommer att följas upp genom årliga verksamhetsplaner och årliga verksamhetsbeskrivningar.

Utvärdering av nuvarande biblioteksplan

Biblioteksplanen för Svenljunga kommun, beslutad av KF 2012-12-17 § 170, behandlade enbart folkbiblioteksverksamheten. Många av de mål som sattes upp i planen har genomförts.

Samhällsbyggnadsnämnden beslöt våren 2012 att halvera antalet filialer till fyra stycken. Efter genomförd nedläggning var planen att satsa mer på uppsökande verksamhet, Boken Kommer, att media och IT utrustningen på kvarvarande filialer skulle förstärkas. Detta har genomförts. Boken Kommer verksamhet är spridd i kommunen. De kvarvarande filialerna har alla tillgång till internet och datoriserad katalog och utlån.

Ett trådlöst nätverk är tillgängligt.

Ett gemensamt lånekort finns nu som gäller på alla folk/skolbibliotek inklusive bokbuss i Kind: Svenljunga och Tranemo kommuner.

Den planerade Mediaplanen, eventuellt i samarbete med Tranemo kommun, är inte genomförd.

Biblioteksverksamhetens uppdrag

Bibliotekets (både folk- och skolbibliotek) uppdrag formuleras så här i bibliotekslagen från 2014: (2013:801 § 2)

"Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning." Biblioteken ska "främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla."

Prioriterade målgrupper är barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska samt de nationella minoriteterna.

Unescos skol- och folkbiblioteksmanifest betonar att folk- och skolbibliotekens uppgift är att främja utbildning, kultur och information och läs- och skrivkunnighet och förmågan att söka information. Tillgången till information är en förutsättning för ett medborgaransvar och för delaktighet i ett demokratiskt samhälle.

Beskrivning av biblioteksverksamheten i Svenljunga kommun

Biblioteksverksamheten i Svenljunga kommun består av folk- och skolbibliotek, samt biblioteksverksamhet riktad mot de i bibliotekslagen prioriterade målgrupperna i samverkan med andra förvaltningar. Skol- och folkbibliotek har delvis olika uppdrag och förutsättningar, lyder under delvis olika lagar och är i Svenljunga organiserade i olika förvaltningar.

Folkbiblioteket i Svenljunga kommun är huvudbiblioteket i Svenljunga centralort och filialerna i Hillared, Överlida, Östra Frölunda och Kalv samt det digitala biblioteket. Alla filialer utom Kalv är placerade i ortens skola och fungerar i samarbete med skolbiblioteksverksamheten som skolbibliotek. Filialen i Kalv drivs av ideell personal. Lokalfrågan i Kalv är i dagsläget inte löst från och med 2015-12-31. Folkbibliotekens uppdrag finns formulerade i bibliotekslagen och styrs av samhällsbyggnadsnämnden.

Skolbiblioteksverksamheten är en pedagogisk resurs genom samarbete med pedagogerna och tillgång till relevant media. Syftet med skolverksamheten är att verka för att eleverna skall öka sin måluppfyllelse i skolan. Målsättningen för skolbiblioteksverksamheten utgår från styrdokumenterna för skolan, skollagen, bibliotekslagen, FN:s barnkonvention och UNESCOs skolbiblioteksmanifest. Enligt 2 kap, 36 § i skollagen ska elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

I Svenljunga kommun finns ett skolbibliotek i Mogaskolan årskurs F-9 i centralorten, som är bemannat av en heltidsanställd fackutbildad bibliotekarie och en biblioteksassistent på deltid. Mogaskolans Mediatek och Skolbibliotekscentral serverar samtliga skolor med media. Kommunens övriga skolbibliotek sköts mestadels av pedagoger där. Skolbibliotekarien är skolbiblioteksansvarig för samtliga skolor och har biblioteksrelaterad undervisning i skolorna. Varje skola, elevhälsan samt språkenheten har en kontaktperson, som deltar i utvecklingen av skolbiblioteksverksamheten tillsammans med skolbibliotekarien och ansvarar för att informera övriga pedagoger.

För skolbiblioteksverksamheten i Svenljunga kommun finns en plan bifogad.

Den kommunala vuxenutbildningen i Svenljunga/Lärcentrum har inget bibliotek.

I Svenljunga kommun finns inget kommunalt gymnasium. Däremot ett Naturbruksgymnasium där Västra Götalands region är huvudman. Det kommunala folkbiblioteket säljer 8 timmar/vecka utbildad bibliotekarie tid till Naturbruksgymnasiet.

Samarbeten

Bibliotekslagen efterlyser starkare och tydligare samarbete mellan bibliotek och övriga kommunala verksamheter.

.....

Biblioteksverksamheten i Svenljunga kommun samverkar mer eller mindre formaliserat med flera kommunala förvaltningar och bibliotek i andra kommuner, då framför allt inom Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund. I samband med införandet av Regional biblioteksplan Kultur i Väst 2016-2019 kommer samarbetet mellan biblioteken i Sjuhärad att utvecklas och förändras också gentemot regionbiblioteket. Interkommunalt samverkar skolbiblioteken i Svenljunga, Tranemo och Ulricehamn.

Det mest intensiva samarbetet är med biblioteksverksamheten i Tranemo kommun. Svenljunga och Tranemo biblioteksverksamheter har en gemensam bibliotekskatalog, ett gemensamt lånekort och gör i de fall det är aktuellt gemensamma upphandlingar. Den gemensamma katalogen innebär att medierna på så sätt kan utnyttjas gemensamt och brukaren kan reservera, låna och lämna tillbaka på alla biblioteksenheter i Kind. Bibliotekspersonal vikarierar vid behov hos varandra för att göra det möjligt att hela personalgruppen skall kunna delta i till exempel fortbildning.

Biblioteksverksamheten i Svenljunga samarbetar med olika aktörer från civilsamhället, såsom studieförbund, hembygds- och kulturföreningar. Ambitionen är att under kommande planperiod fördjupa och öka samarbetet, att öppna upp och bjuda in nya samarbetspartners och prova nya metoder för att på bästa sätt fortsätta att vara en relevant resurs i samhället.

Intrakommunala samarbeten

Bibliotekets ambition är att vara en attraktiv och synlig partner i samhället, och bidra till att nå kommunens övergripande målområden som kommunfullmäktige fastställt i Verksamhetsplan 2016-2018

Målområde 1 – Förbättrad och kvalitetssäkrad vård, skola och omsorg

Målområde 2 – Förbättrade möjligheter till demokrati och inflytande

Målområde 3 – Ett attraktivare, tryggare och hållbart Svenljunga för alla

Målområde 4 – förbättrad miljö, samverkan och resurseffektivitet

Det intrakommunala samarbetet syftar till att på bästa sätt uppfylla de ovan uppräknade målområdena för kommunens verksamhet. Samverkan baseras på ömsesidigt ansvar mellan förvaltningarna att utveckla denna verksamhet. Det uttalade syftet från bibliotekets sida är att i dessa samarbeten nå ut med sin verksamhet till kommuninvånarna och särskilt till bibliotekets prioriterade målgrupper, d.v.s. barn och unga, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättningar.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningen möter dagligen människor ur bibliotekets prioriterade målgrupper. Socialförvaltningen och kulturenheten samarbetar sedan ett antal år med en gemensam Kulturgrupp Vård- och omsorg. Boken Kommer verksamheten är beroende av samarbete med hemtjänstpersonal. Bokdepositioner finns på alla äldreboenden och inom omsorgsverksamheten. Detta är ett samarbete som bör stärkas och utvecklas. På boenden samt särskilt i ordinärt boende finns många människor med funktionsnedsättningar som behöver tillgång till litteratur och information utifrån egna behov och förutsättningar. Här spelar omsorgspersonalen en viktig roll som förmedlare och inspiratörer.

Mål: Samarbetet som syftar till att på ett individuellt sätt låta alla människor möta kultur och bibliotek ska fördjupas under biblioteksplansperioden.

Utveckla samarbetet med syfte att ge äldre och personer med olika funktionsnedsättningar tillgång till litteratur och information utifrån egna behov och förutsättningar.

Under planperioden underlätta tillgängligheten till och transporten av bibliotekens utbud av litteratur i olika former för dem som bor på olika boenden, i ordinärt boende och inom olika verksamheter inom socialförvaltningen i hela kommunen.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsförvaltningen och kulturenheten samarbetar på många olika plan kring biblioteksverksamheten samt på de filialbibliotek som är placerade i ortens skola. Exempel är utställningar, klassbesök, författarbesök, barnkulturgrupp och skapande skola. Biblioteksverksamhet riktad mot förskolor och vuxenutbildning faller på folkbiblioteket. Skolbiblioteksverksamhetens målgrupper är elever och pedagoger i årskurserna F-9 i kommunens grundskolor.

Mål: Under planperioden underlätta tillgängligheten till och transporten av folk- och skolbibliotekens litteraturutbud i olika former till förskolor och grundskolor i hela kommunen.

Under planperioden ska ansvaret för biblioteksverksamhet framförallt mot vuxenutbildningen/Lärcentrum utredas och formaliseras. Bibliotekets mål är att fortsatt anpassa bibliotekets utbud till de vuxenstuderandes behov.

För skolbiblioteksverksamheten är målet att kunna utöka dess roll som pedagogisk resurs i skolorna.

Arbetsmarknad och Integrationsenheten/ Kommunstyrelseförvaltningen

Biblioteksverksamheten möter dagligen nyanlända som har behov av att ta del av information och litteratur på sitt eget språk, som har behov av information och litteratur på lättläst svenska. Biblioteket fungerar som en viktig mötesplats för ett stort antal nyanlända. Asylsökande finns på ett flertal olika boenden i kommunen där man har långt till ett bibliotek. Samarbete finns redan mellan Integrationsenheten och Kulturenheten: biblioteksvisningar med tolk är ett exempel. Biblioteket har en stor viktig uppgift i att öka antalet media för både barn och vuxna på andra språk än svenska.

Mål: Fortsätta introducera och anpassa bibliotekens utbud till de besökare och elever som är i behov av media och information på andra språk än svenska och på lättläst svenska.

Under planperioden underlätta tillgängligheten till och transporten av bibliotekens utbud av litteratur i olika former och språk till flyktingboenden i hela kommunen.

Biblioteket som ...

Den demokratiska mötesplatsen

Vision: *"Svenljunga- här finns det godaste livet!"*

Svenljunga är den tryggaste, hälsosammaste och vänligaste kommunen i hela Sverige. Vi har gott om kulturella och sociala mötesplatser. Vi kan välja var och hur vi vill bo. Miljön är viktig i allt vi gör. Vi har ett brett utbud av företag med alla typer av jobb, goda utbildningsmöjligheter och ett smart kommunikationsnät. Vi har en utmärkt servicenivå och är stolta över vår bygd där vi kan förverkliga våra idéer.

Folkbiblioteken är såväl fysiska som virtuella mötesplatser, de ska vara tillgängliga för alla och ha generösa öppettider. Biblioteket ska också ha uppsökande verksamhet. Biblioteken ska erbjuda information och kunskap genom olika medier så att alla kommuninvånare kan delta i den demokratiska processen. Biblioteken ska delta i samhällsutvecklingen och inspirera till möten och debatt. Biblioteken ska utveckla en demokratisk mötesplats i samverkan med andra.

Det lärande biblioteket

Svenljunga kommun ska ha folk- och skolbibliotek som inspirerar till lärande, främjar sökandet efter kunskap och är ett stöd på alla utbildningsnivåer.

Biblioteksverksamheten i Svenljunga ska stödja det livslånga lärandet. Utveckla det i samklang med tiden, via såväl det fysiska som det digitala biblioteket. Se till omvärlden, ta in ny teknik, bidra till att människor utvecklas och till det hållbara samhället.

Det läsfrämjande biblioteket

Biblioteken ska inspirera till läsning och till möten med litteratur. Mediautbudet ska vara aktuellt, varierat och till för alla.

Biblioteken ska genom ett läsfrämjande arbete stödja språkutveckling för alla. Skolbiblioteket arbetar för att stimulera läslust och på så sätt bidra till att läsförmågan hos eleverna i kommunen höjs.

Det mångspråkiga biblioteket

Biblioteken ska ha ett brett utbud av medier, tjänster och aktiviteter för personer med annat modersmål än svenska. Mediautbud och information ska uppdateras i takt med demografiska förändringar. Biblioteken ska stödja integration, men också visa på lokala kulturella resurser.

Det digitala biblioteket

Det digitala materialet är lika självklart som det tryckta. Digitala medier och digital distribution ger människor som inte kan ta sig till bibliotek, eller behöver anpassade medier, ett brett utbud av kunskap, information och upplevelser. Teknik som inte alla har tillgång till ska finnas på biblioteken.

Biblioteket som kulturarena

Biblioteken ska vara platser för kultur och kulturella upplevelser. Efter sina förutsättningar ska varje bibliotek skapa möten och kulturaktiviteter i samverkan med andra aktörer. Biblioteken ska också ge plats för kommuninvånarnas eget skapande.